

Tsjick – BRONKS & SKaGeN

Op weg naar niemandsland

RECENSIE 23.11.2018

e-tcetera.be - Liesbeth De Clercq

© Clara Hermans

Met de tweetalige voorstelling *Tsjick* vertalen BRONKS en SKaGeN de alom geprezen roman *Tsjik* (2010) van Wolfgang Herrndorf naar het podium. Maik en Tsjick, de twee hoofdpersonages, maken tijdens hun roadtrip van Brussel naar Marokko allerhande onvoorstelbare avonturen mee. De voorstelling raast voorbij als een rit op een achtbaan en bewijst dat echte vriendschap het wint van alle vooroordelen.

Maik Klingenberg's zomer begint in mineur: zijn moeder laat zich behandelen voor een alcoholprobleem in een 'beautyfarm' en zijn vader vertrekt met zijn secretaresse op zakenreis. Tijdens de zomermaanden zal hij zich dus moeten behelpen met de vierhonderd euro die vaderlief achterliet en een koelkast gevuld met diepvriespizza's. Tot overmaat van ramp wordt Maik ook nog eens afgewezen door zijn grote liefde, Tatjana Superstar. Dan duikt echter zijn klasgenoot Andrej Tsjichatsjow, alias Tsjick, op, die hem op sleeptouw neemt. Samen ondernemen ze een groots avontuur: met een gestolen Lada reizen ze naar Walachije, waar ze de Marokkaanse zon willen zien ondergaan.

Een verplaatsbare tafel met lichtgevend tafelblad en een beeldscherm geven die rondrit weer. Korneel Hamers en Mohamed Bari begeven zich tussen de opstelling van die twee schermen en een miniatuurversie van de Lada. Op beide displays verschijnen animaties die het uitzicht vanuit de jeep simuleren. Een nieuwe positiebepaling van de schermen, die vaak gepaard gaat met een lichtwissel, kondigt de volgende scène aan. Zo worden de displays niet alleen ingezet als auto, maar ook als tekentafel, bed of spelconsole.

Tijdens hun roadtrip maakt het duo kennis met enkele vreemde voorbijgangers. De ontmoetingen onderbreken de vertellingen en brengen het verhaal in een stroomversnelling. Die onderbrekingen gebeuren echter te systematisch: Hamers kruist telkens zijn medespeler, die met behulp van enkele attributen een nieuw personage geworden is. Door het te oppervlakkige contact met de toevallige passanten en hun clichématige portrettering krijgen de kennismakingen nooit diepgang. Al verdient de aantrekkingskracht tussen Maik en Isa, zijn nieuwe grote liefde, alle lof. De kalverliefde tussen de twee tortelduifjes knettert in het rond.

Hoe verder van Brussel verwijderd, hoe dichter Maik en Tsjick naar elkaar toegroeien. De kracht van de voorstelling zit dan ook in de bijzondere jongensvriendschap, die gaandeweg ontstaat. De ultieme vriendschapsverklaring is de afspraak die ze sluiten om elkaar over vijftig jaar opnieuw te treffen bij de boom waar ze hun namen vereeuwigen. Hamers en Bari geven geloofwaardig gestalte aan de twee excentrieke personages, onder andere doordat ze refereren aan het taalgebruik van tieners. Ze filosoferen over een parallel universum bewoond door kevers die ergens achter de sterrenhemel vliegen en ze entertainen elkaar met de radio van de Lada die dienst doet als jukebox. Zo onthullen ze de mentaliteit van veertienjarigen en gunnen ze het publiek een blik in het puberbrein.

De voorstelling steekt ook de draak met stereotypen, wat de verbondenheid tussen de twee jongens een extra dimensie geeft. Maik, het slimme en bedeesde rijkeluiszootje, wordt afgezet tegen Tsjick, de durfal met grote mond. Tsjick is, in tegenstelling tot het corresponderende personage met Russische roots uit de roman van Herrndorf, afkomstig uit Marokko. Het taalverschil tussen beiden, Hamers acteert in het Nederlands en Bari in het Frans, versterkt het

contrast. Door die ingreep spelen de makers in op de superdiverse Brusselse bevolking, en bij uitbreiding op het publiek dat BRONKS graag wil bereiken.

De achtergrond van Maik komen we met mondjesmaat te weten. Wanneer hij Tsjicks levensverhaal vertelt aan het publiek, bekritiseert hij de vooroordelen tegenover buitenstaanders. Al lachend haalt hij een stereotiep migratieverhaal aan waardoor de toeschouwer zich laat betrapen op hun vooringenomenheid. Die terechtwijzing krijgt haar finale uitdrukking in de preek die Maiks vader houdt. De geprivilegieerde middenklasser wijst zijn zoon op de rechten van wie er warmpjes bijzit. Wie geld heeft en in een huis met zwembad woont, moet namelijk minder lang boeten dan de verschoppelingen van de maatschappij. De kritiek op die gedachte wordt jammer genoeg te terloops gebracht waardoor ze aan daadkracht verliest.

BRONKS en SKaGeN maken met *Tsjick* duidelijk dat in elk van ons het verlangen schuilt om iets groots te ondernemen zodat we boven onszelf kunnen uitstijgen. De verbeelding van de tocht naar Walachije, synoniem voor niemandsland, toont aan dat de weg die we daarbij afleggen belangrijker is dan de te bereiken bestemming. De onwaarschijnlijkste en ontroerendste belevenissen gebeuren immers onderweg en niet aan het einde van de rit.

<https://e-tcetera.be/tsjick-bronks-skagen/>